

er en Ting, som den almindelige Befolkning og ogsaa Fattigmand bruger, og saa kommer han til at betale mere. Dertil vil jeg sige: Ja, det vilde maaske faa noget at betyde, hvis Kaffe var en konstant Vare eller havde en konstant Pris, men man kan som bekendt faa fineste Kaffe for 1 Kr. 50 Ø. og allerfineste for det halve, og saa faar man endda i Tilgift Glas, Porcelæn og Chokolade. Naar Konkurrencen er saa haard, er Prisen paa Kaffe meget forskellig. En Skat paa Kaffe vil derfor ikke føles, lige saa lidt som Toldlettelsen blev følt. Det kan ikke nytte — hvad den forrige Finansminister heller ikke undlod at gøre gældende —, vil man have Penge ind i Statskassen til Formaal af almindelig Karakter, er det nødvendigt at tage det paa saadanne Finanstoldsatser, som bruges af den store Befolkning. Det forekommer mig som sagt ganske ubegrundet at nære nogen Frygt for, at vi skulle faa en for god Balance ved straks at skride til Foretagender af denne Natur. Vi maa tilmed indrette os saaledes, at vi kunne møde en Nedgang. Naturligvis, kommer der ekstraordinære Katastrofer til, maa der gøres ekstraordinære Skridt, men ikke alene maa vi have Balance, vi maa ogsaa være forsvarligt indrettede paa at kunne møde nogen Nedgang. Jeg vil ikke undlade at fremdrage de alvorlige Udtalelser, som ere fremsatte i Forgaars — tror jeg — fra Nationalbankens Side. Det kan heller ikke nægtes, at det er en temmelig desperat Politik at nedbryde Toldskrankerne og gøre det saa let som muligt for Udlandets Produktion at komme ind hos os, medens der indenfor vore egne Grænser fra Arbejderpartiets Side fastsættes visse Lønningsvilkår, under hvilke der ikke maa arbejdes. Disse to Ting i Forening bevirke, at der i en Mængde Foretagender ikke kan arbejdes. Det er ingenlunde al Arbejdsløshed, men dog en stor Del, som hidrører derfra, og derefter maa saa Stat og Kommune betale Penge, for at de arbejdsløse ikke skulle lide Nød. Ser man paa disse tre Ting tilsammen, forekommer det mig, man maa sige, at vi i Virkeligheden ere inde paa en rent desperat Orden i vort lille Samfund.

Den højtærede Finansminister mener, at vi maaske nok kunne laane noget mere, og søger saa Trøst for os ved at nævne, hvor meget andre Stater have laant, idet han fordeler det paa Indbyggerantal og den Slags Ting. Jeg maa tilstaa, at jeg har overordentlig lidt Respekt for den

Slags Henvisninger, thi det eneste, der har Betydning for os, er: Hvorledes trykker Statsgælden os? Hvis den højtærede Minister havde kunnet oplyse, hvor trykkende Statsgældsbyrden er i andre Lande, eller hvis den højtærede Minister kunde give nogen Oplysning paa det Omraade, som det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) i Gaar nævnte — og jeg kan ganske slutte mig til det ærede Medlems Udtalelser —, ja, saa kunde der være nogen Værdi ved Henvisningen til Udlandet. For os er Spørgsmaalet kun det, i hvilken Grad Statsgældsbyrden trykke os, og det forekommer mig, at vi have tilstrækkelige Statsgældsbyrder, men jeg indrømmer, at vi skulle have flere. Den første Pligt, vi have, er uopholdeligt at gøre energiske Skridt til at skaffe en Balance, saaledes at vi dog kunne forskaane os selv og vore Efterkommere for alt for tunge Byrder. Thi jeg vil se Statsgælds-spørgsmaalet fra en lidt anden Side, men en Side, som jeg rigtignok tror har en noget større Betydning, nemlig den, at Indtægterne af Statens Aktiver i dette Øjeblik helt og holdent ere beslaglagte til Forrentning af Statsgælden. Forrentningen af Statsgælden koster os omtrent 10 Mill. Kr. om Aaret, og hvad er det? Det er for det første det, der opføres som nominelt Overskud — det er ganske sikkert ikke virkeligt Overskud, men det opføres som Overskud — paa Statsbanerne med  $2\frac{3}{4}$  Mill. Kr., og Rente af Reservefond og Kassebeholdning  $2\frac{1}{4}$  Mill. Kr. Men derved ere vi kun komne op til den halve Udgift til Forrentning af Statsgælden. Vi maa videre. Vi beslægtlægge Renten af udestaaende Fordringer og andre Aktiver, vi tage Indtægten af Post- og Telegrafvæsenet, og vi tage næsten hele Indtægten af Statens Domæner, først saa have vi naaet at betale Renten af vor Statsgæld, saa at det egentlig kun er hele Beskatningsindtægten og Lotterioverskuddet, som ikke blive baandlagte paa denne Maade. Men ville vi afbetale vor Gæld, have vi egentlig kun den Vej at stifte ny Gæld. Det, synes jeg, er det fortvivlende, det triste ved det, men det maa man se lige i Øjnene, det maa man afhjælpe.

Jeg skal dernæst tillade mig nogle Bemærkninger om forskellige Ting paa Finansloven. Jeg har nylig omtalt den Anvendelse, vi herhjemme gøre af Penge til Statshusmandsbrug uden at faa nogen tilsvarende Glæde deraf. Jeg vil gerne tillade mig at spørge, hvorledes det staar